

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၃။ ယူနီဗာစီတီ

ယူနီဗာစီတီ

လျှောက်ထားလိုပါသည်ဘုရား။

တပည့်တော်တို့ မြန်မာပေ အထူးသဖြင့် ဇာတ်နိပါတ်တော်လာ ဝတ္ထု ကြောင်းတွေကို ဖတ်ရှုတဲ့အခါ မင်းသားတွေ သူဌေးသားတွေ တက္ကသိုလ် ကို ပညာသင်သွားကြပုံ၊ တော်တဲ့ ကျောင်းသားတွေ ပါမောက္ခချုပ်ရဲ့ သမီးချောနှင့် အိမ်ထောင် ပြုပြီး ပြည်တော်ပြန်ပုံစတဲ့ ဖော်ပြချက်တွေကို ဖတ်ရှုရပါသည်။ အဲဒီ တက္ကသိုလ်က ဘယ်လောက် ကြီးကျယ်ပြီး ဘယ် အချိန်က ဘယ်မှာရှိခဲ့သည် ဆိုတာကို သိလိုပါသည်ဘုရား။ အရှေ့တိုင်း မှာ တချိန်တခါတုန်းက အဲဒီလို ကြီးကျယ်တဲ့ တက္ကသိုလ်တွေ ရှိခဲ့တယ် ဆိုတာကို ဂုဏ်ယူချင်လို့ပါဘုရား။

တိုင်းချစ်

တက္ကသိုလ်

တက္ကသိုလ်ဆိုတာ ဂန္ဓာရတိုင်း (ယနေ့ ပါကစ္စတန် နိုင်ငံထဲက နယ်တစ်ခု) ရဲ့ မြို့တော်ဖြစ်ပါတယ်။ ဗာရာဏသီမြို့ကနေ ယူဇနာ နှစ်ထောင် အဝေးမှာရှိတယ် (ဇာတက-ဋ္ဌ ၁၊ ၄၃၉)။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီခရီးကို တစ်နေ့တည်းနဲ့ ရောက်နိုင်တယ်လို့လဲ ဆိုပြန်တယ် (ဇာတက-ဋ္ဌ ၂၊ ၄၂)။ ခိုးသားတွေ ထူပြောတဲ့ တောနက်ခရီး ဖြစ်တယ် (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၃၁)။ တက္ကသိုလ်မြို့ဟာ ဗာရာဏသီနဲ့သာမက အိန္ဒိယနိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးနဲ့ ကုန် သွယ်ရေး မြို့တော်လဲ ဖြစ်တယ် (ဇာတက-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၂၆)။ တက္ကသိုလ် မြို့အမည် နာမကို မူရင်းပါဠိတော် (ဝိ ၂၊ ၇)တွေ မှာ လဲတွေ့ရလို့ မြတ်ဗုဒ္ဓ မပွင့်မီကပင် တည်ရှိတဲ့ ရှေးဟောင်းမြို့လို့ ဆိုနိုင်အံ့ ထင်ပါတယ်။

ဇာတ်တော်တွေထဲမှာတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒ မတိုင်မီတုန်းက ပညာသင်ရာ ဗဟိုဌာနအဖြစ် ဖော်ပြတယ်။ အဋ္ဌကထာကျမ်း တွေမှာတော့ ဗုဒ္ဓခေတ်မှာလဲ မင်းညီမင်းသား တွေနဲ့ အခြား ထင်ရှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တက္ကသိုလ်မှာ ပညာသင်ယူကြတယ်လို့ ဖော်ပြတယ်။ ကောသလဘုရင် ပသေနဒီ၊ လိစ္ဆဝိခေါင်းဆောင် မဟာလီ၊ မလ္လာမင်း သား ဗန္ဓုလတို့ဟာ တက္ကသိုလ်မြို့မှာ ပညာ အတူသင်ခဲ့ကြတဲ့ မိတ်ဆွေတွေဖြစ်တယ်။

ဇီဝကဆေးဆရာကြီး (ဝိ ၃၊ ၃၇၉)၊ အင်္ဂုလိမာလာ၊ အဝန္တိ တိုင်းသား ဓမ္မပါလာ၊ ကဏ္ဍဒိန္နနှင့် ယသဒတ္တတို့လဲ တက္ကသိုလ်မြို့မှာ ပညာ သင်ယူ ခဲ့ကြတယ် (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၁၄)။ ရာဇ ဂြိုဟ်ဘုရင် ဝိမ္ဗိသာရနဲ့ ခေတ်ပြိုင် တက္ကသိုလ်မြို့ရဲ့ အကြီး အကဲကတော့ ပုတ္တုသာတီ (ဇာ-ဋ္ဌ ၁၊ ၄၃၂)။ ဒီပဝံသကျမ်း (အခန်း ၃၊ ၃၁ ဂါထာ)မှာတော့ ဒီပဝံသရမင်းကို ဆက်ခံသူ ဘုရင်ဆယ့်နှစ်ယောက်က တက္ကသိုလ်ကို အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီပုဂံဒါနကျမ်း (အင်္ဂုလိပိပြန်၊ စာ၊ ၃၇၁)မှာ ဝိန္ဓုသာရ (အသောက မင်းကြီးရဲ့ ဖခင်)မင်းရဲ့ အင်ပါယာဟာ တက္ကသိုလ်မြို့အထိ ရောက်ပါသတဲ့။ တက္ကသိုလ်မြို့မှာ သူပုန်တွေထလို့ နှိမ်နင်းဖို့ သားတော် အသောကကို စေလွှတ်ခဲ့ဖူးတယ်လို့ ဆိုတယ်။

တက္ကသိုလ်မြို့ဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ် ရဝလပိန္နီ (Rawal-pindi) ခရိုင်က တက္ကသီလာ(Taxila)မြို့ ဖြစ်တယ်လို့လဲ ခေတ်သစ် အိန္ဒိယ ပညာရှင် တွေက ဆိုပါတယ်။



ယူနီဗာစီတီ

ယူနီဗာစီတီ (University) ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရကို ရှေးမြန်မာ ဆရာကြီးတွေက တက္ကသိုလ်လို့ မြန်မာမှုပြုခဲ့ကြပါတယ်။ ယူနီဗာစီတီဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို ပိဏ္ဍိ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ကောလိပ် တစ်ခုနှင့် နည်းပညာ၊ ဆေး၊ ဥပဒေစတဲ့ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ သင်ပေးတဲ့ ကျောင်းပေါင်း များစွာကို စုပေါင်းထားတဲ့ အဆင့်မြင့် ပညာသင်ယူရာ ဌာနလို့ အကြမ်း အားဖြင့် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုပါတယ်။ ဖော်ပြပြီးအရ ယူနီဗာစီတီကို တက္က သိုလ်လို့ တိုက်ရိုက် ဘာသာပြန်လို့ မပြည့်စုံပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ ခေတ်သစ်မှာ တက္ကသိုလ်ဆိုရင် ယူနီဗာစီတီကို ခေါ်တယ်လို့ လူတိုင်း နားလည်ပါတယ်။ ယူနီဗာစီတီဆိုတာ အသိပညာ အတတ်ပညာကို လွတ်လပ်စွာ သင်ကြားပေးပြီး အနာဂတ် နိုင်ငံ့သားကောင်းတွေကို မွေးထုတ်ပေးတဲ့ ကျောင်းတော်သာ၊ အတွေးအခေါ်တွေကို ထောင်ချထားတဲ့ ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှု ကင်း လွတ်နယ်မြေ ဖြစ်တယ်လို့ ယေ ဘုယျ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ဂုဏ်ယူဖွယ်

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တက္ကသိုလ်မြို့မှာ ရှေးဟောင်း ပညာသင်ယူရာ ဌာနကြီး (ယူနီဗာစီတီ) တစ်ခုရှိခဲ့မှာ သေချာပါတယ်။ အဲဒီ ဌာနကြီးမှာ ဝေဒကျမ်း တွေ၊ ပိသုကာနှင့် ဆေးပညာ ခွဲစိတ် ပညာတွေ ပါဝင်တဲ့ သိပ္ပံ ဘာသာတွေ ၁၈ မျိုးကို သင်ပေးတယ်။ မျက်လှည့်ပညာ၊ အလပွာယ် (မြွေနိုင်)ပညာ စသည်ကိုလဲ သင်ပေးတယ်။ ကျောင်းသားတွေဟာ ပုံမှန်အားဖြင့် ရွှေစင် ငွေသား(ကဟာပက) တစ်ထောင် ကျောင်းဝင်ကြေး ပေးရတယ်။ အဖိုးအခပေးတဲ့ ကျောင်းသားတွေကတော့ ဆရာရဲ့ မိသားစုလို နေထိုင်ရ တယ် (ဇ-ဋ္ဌ ၄၊ ၃၉၅)။

ခေတ်သစ် ယူနီဗာစီတီဖွဲ့စည်းပုံနဲ့ ထပ်တူမဖြစ်နိုင်ပေမဲ့ ခေတ်သစ် တက္ကသိုလ်တွေရဲ့ ရှေ့ပြေးဖြစ်လို့ "တက္ကသိုလ် အစ အာရှက" ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ အရှေ့တိုင်းသားတွေ ဂုဏ်ယူစရာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ □

